สิ่งอันเป็นที่รักแห่งชีวิต

ธรรมะแลย่อมรักษา

ผู้ประพฤติธรรม

สด. พระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ธรรมอำนวยพร

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สิ่งอันเป็นที่รักแห่งชีวิต

ธรรมะแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

เพื่อความเจริญแพร่หลายแห่งธรรม

และความเจริญงอกงามแห่งปัญญา

แด่.................................. ....

จาก..

⊙ หนังสือ "ธรรมอำนวยพร" ชุดนี้ ธรรมสภาได้กราบทูลองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขอประทานพระอนุญาตจัดพิมพ์เผยแพร่แก่พุทธศาสนิกชน

เพื่อบูชาพระคุณแห่งองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ธรรมสภาขอประทานพระอนุญาตถวายแด่พระองค์ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม มอบเป็นของขวัญแก่พุทธศาสนิกชน เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นธรรมทานตามพระราชอัธยาศัย

⊙ ท่านสาธุชนที่สนใจจัดพิมพ์เพื่อมอบเป็นของขวัญธรรมอำนวยพร โปรดติดต่อที่ ธรรมสภา โทร ๔๓๔๔๒๖๗, ๔๓๔๓๕๖๖, ๔๒๔๐๓๗๕

"การให้ธรรม ยิ่งกว่าการให้ทั้งปวง แต่ยิ่งกว่าการให้ธรรมคือ การรับธรรมและปฏิบัติธรรม ได้มีธรรมเป็นของตนจริง ถือเป็นการอำนวยพร อันจะนำให้ประสบสุขตลอดไป"

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ขอพุทธานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย ตลอดจนกุศลผลบุญที่ท่านได้กระทำมา จงคุ้มครองให้ท่านและครอบครัว พร้อมทั้งบริวาร ปราศจากทุกข์ภัยทั้งหลายทั้งสิ้น ขอให้ท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คิดปรารถนาสิ่งใดขอให้สมปรารถนาในสิ่งนั้น โดยมีธรรมบารมีแห่งองค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเกราะคุ้มครองป้องกัน และมีพระธรรมเป็นประทีปส่องสว่างในการดำเนินชีวิต ขอให้พบกับชีวิตที่สมบูรณ์ ให้พบกับความสะอาด สว่าง สงบ แห่งชีวิตและจิตใจ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคลจงมีแด่ท่านทุกทิพาราตรีกาลเทอญ.

สารบัญ

เรื่อง สิ่งอันเป็นที่รักแห่งชีวิต

จากพระนิพนธ์ เรื่อง สิ่งอันเป็นที่รักของชีวิต
ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สิ่งอันเป็นที่รักแห่งชีวิต

ธรรมะแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

๑ ผู้อันเป็นที่รักของตนเองอย่างลึกซึ้ง

คนทั่วไปนั้นย่อมมีความรัก ความยินดี ความใคร่ ความอยาก ว่าถึงความรักเพียงข้อเดียวก่อน ทุกๆคนก็มีอยู่ในบุคคลและในส่วนต่างๆมาก เช่น บุตรธิดารักมารดาบิดา มารดาบิดาก็รักบุตรธิดา สามีก็รักภรรยา ภรรยาก็รักสามี แต่มักจะลืมนึกถึงอีก**ผู้หนึ่งซึ่งเป็นที่รักของตนเองอย่างลึกซึ้ง คือตนเอง** คือลืมนึกรักตนเอง คิดดูให้ดีจะเห็นว่าตนเป็นที่รักยิ่งของตนเองอยู่แล้ว

๑ สิ่งที่ติดตามเราไปตลอดกาล

เมื่อเกิดมาก็มาตนผู้เดียว คราวจะตายไปก็คงไปตนผู้เดียวอีกเหมือนกัน บุคคลและสิ่งทั้งปวงแม้จะเป็นที่รักยิ่งนัก ก็เกิดขึ้นหรือมาพบกันเข้าในภายหลัง และมีอยู่เฉพาะในชีวิตนี้ ไม่มีที่จะไปด้วยกันกับตนในภพหน้า

สิ่งที่จะไปด้วยคือบุญหรือบาปที่ทำไว้เอง แม้ในชีวิตนี้ก็มิใช่ว่าจะร่วมสุขร่วมทุกข์ไปด้วยกันทุกอย่าง เช่น ถึงคราวเจ็บก็ต้องเจ็บเอง ใครจะเจ็บแทนกันหาได้ไม่ ตนเองเท่านั้นต้องร่วมสุขทุกข์กับตนเองตลอดไป ในคราวเกิดแก่เจ็บตาย ในโลกนี้ โลกหน้า ในมนุษย์ ในนรก ในสวรรค์ ตลอดถึงนิพพาน ก็เป็นเรื่องของตนเองผู้เดียวทั้งหมด พิจารณาให้ตระหนักในความจริงดังนี้ จะช่วยถอนความผูกใจเป็นทุกข์ออกได้บ้างไม่มากก็น้อย

๑ บุญบาปเสมือนเงาติดตามตัวเรา

ชีวิตนี้เรียกได้ว่าเป็นความเกิดสิ่งแรก ซึ่งเป็นที่เกิดของสิ่งทั้งหลายในภายหลัง ก็ต้องมีความดับ สิ่งที่ได้มาพร้อมกับชีวิตก็คือตนเอง นอกจากตนเองไม่มีอะไรทั้งนั้น สามี ภริยา บุตร ธิดา ทรัพย์สินเงินทองไม่มีทั้งนั้น เรียกว่าเกิดมาตัวเปล่ามาตัวคนเดียว

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า "**ตนแลเป็นคติ** (ที่ไปหรือการไป) **ของตน**" ในเวลาดับชีวิต ก็ตนเองเท่านั้นต้องไปแต่ผู้เดียวตามกรรม ทิ้งทุกสิ่งไว้ในโลกนี้ แม้ชีวิตร่างกายนี้ก็นำไปด้วยไม่ได้

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า "**บุคคลผู้จะต้องตาย ทำบุญและบาปทั้งสองอันใดไว้ในโลกนี้ บุญบาปทั้งสองนั้นเป็นของผู้นั้น ผู้นั้นพาเอาบุญบาปทั้งสองนั้นไป บุญบาปทั้งสองนั้นติดตามผู้นั้นไป เหมือนอย่างเงาที่ไม่ละตัว**"

๏ จงแสวงหาตน รักตน สงวนตน

ก็เมื่อตนเองเป็นผู้มาคนเดียว ไปคนเดียว เมื่อมาก็มาตามกรรม เมื่อไปก็ไปตามกรรม ถึงผู้อื่นก็เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นใครทั้งนั้น คือจะเป็นสามี ภริยา เป็นบุตร ธิดา เป็นญาติมิตร หรือแม้นเป็นศัตรู ต่างก็มาคนเดียวตามกรรม ไปตามกรรม ฉะนั้นก็ควรที่จะต้องรักตน สงวนตน แสวงหาตน มากกว่าที่จะรักจะสงวนจะแสวงหาใครทั้งนั้น

คำว่า "**แสวงหาตน**" เป็นคำมีคติที่ซึ้ง คิดพิจารณาให้เข้าใจให้ดี จะบังเกิดผลดียิ่งนัก แต่ที่จะเริ่มแสวงหาตนได้ ก็ต้องได้สติย้อนมานึกถึงตนในทางที่ถูกที่ควร และคำว่า แสวงหาตน หาได้มีความหมายว่าเห็นแก่ตนไม่ เพราะผู้เห็นแก่ตนหาใช่ผู้ที่แสวงหาตนไม่ กลายเป็นแสวงหาสิ่งที่มิใช่ตนไปเสีย

๏ ความสุขและความทุกข์จากสิ่งอันเป็นที่รัก

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้แปลความว่า "**ความโศกย่อมเกิดจากสิ่งเป็นที่รัก ภัยคือความกลัว ย่อมเกิดจากสิ่งเป็นที่รัก สำหรับผู้ที่พ้นแล้วจากสิ่งเป็นที่รักจะไม่มีความโศก ภัยจักมีแต่ที่ไหน**"

พระพุทธภาษิตนี้ ดูคล้ายกับมองในทางร้ายว่า สิ่งเป็นที่รักจะเป็นแหล่งแห่งเกิดความโศกและภัยเสมอ แต่ก็เป็นความจริงที่

ความโศกและภัยทุกอย่างเกิดจากแหล่งรักทั้งนั้น ใครก็ตามที่ได้รับความสุขจากสิ่งเป็นที่รักเพียงอย่างเดียว ยังไม่ชื่อว่าได้พบโลกหรือผ่านโลกทั้งสองด้าน ต่อเมื่อได้รับความทุกข์จากสิ่งเป็นที่รักอีกอย่างหนึ่ง จึงจะชื่อว่าได้ผ่านพบโลกครบสองด้าน เป็นโอกาสที่ทำให้รู้จักโลกดีขึ้น

๏ ต้องรู้จักสุขและทุกข์ จึงเป็นปัญญาอันสมบูรณ์

อันที่จริงชีวิตที่ดำเนินผ่านสุขทุกข์ต่างๆในโลก หรือผ่านโลกที่มีทั้งสุขทั้งทุกข์ เท่ากับเป็นการศึกษาให้เกิดเจริญปัญญาขึ้นอยู่เสมอ อาจจะมีการหลงผิดไปในบางคราว ก็ไม่ใช่ตลอดไป และทุกคนที่เกิดมาย่อมมีพื้นปัญญาที่จะเพิ่มเติมขึ้นได้เสมอ ทั้งปัญญาที่จะเป็น**ปัญญาที่สมบูรณ์ขึ้น ก็เพราะรู้ทั้งสองด้าน คือรู้ทั้งสุขทั้งทุกข์** ถ้ารู้จักแต่สุข ไม่รู้จักทุกข์ ก็ยังไม่ใช่ปัญญาสมบูรณ์

จะรู้จักทุกข์ได้ก็ต้องประสบกับความทุกข์ และดูเข้าไปที่ทุกข์ หรือดูเข้ามาที่จิตใจอันมีทุกข์ว่าจิตใจนี้มีทุกข์ ดูอาการจิตใจที่มีทุกข์ว่าเป็นอย่างไร อาการคือแห้งผากใจ ปราศจากความสดชื่นเหมือนอย่างต้นไม้เหี่ยว คร่ำครวญใจด้วยความคิดถึงสิ่งที่ล่วงมาแล้ว ไขว่คว้าในสิ่งที่สิ้นไปหายไปแล้ว เหมือนอย่างไล่จับเงา หรือกลัวสิ่งที่ยังอยู่ว่าจะหายไปเสีย หรือกลัวว่าอะไร ที่น่ากลัวจะเกิดขึ้นไม่มีความผาสุก คับแค้นใจเหมือนถูกอัดถูกบีบ

๏ อาการแห่งความสุขและความทุกข์

อาการใจเหล่านี้ แสดงออกมาให้เห็นทางกาย อันเป็นเรือนอาศัยของจิตใจ อวัยวะทางกายที่บอกใจอย่างดีที่สุด คือดวงตาและสีหน้า ดวงตาจะเศร้า สีหน้าจะหมอง ร่างกายทั่วไปจะซูบ อาการทางกายเหล่านี้กล่าวได้ว่าเป็นผลพลอยเสีย ดูอาการจิตใจที่มีทุกข์ว่าเป็นอย่างนี้ๆ ดูให้เห็นชัด ให้คล้ายกับส่องกระจกเห็นเงาหน้าของตนชัดเจน แล้วศึกษา คือพยายามค้นหาความจริงในจิตใจของตนเองต่อไปว่า เป็นอาการประจำหรือเป็นอาการจร เทียบอย่างเป็นโรคประจำหรือเป็นโรคจร มีอะไรเป็นเหตุ เป็นสมุฏฐาน จะเห็นว่าเป็นอาการจร เพราะแต่ก่อนนี้ไม่เคยมีเคยเป็น เคยมีแต่อาการที่เป็นความสุขอันตรงกันข้าม

ถึงอาการที่เป็นความสุขก็เหมือนกัน คือเป็นอาการจร เพราะก่อนแต่นั้นก็ไม่เคยมีเคยเป็น ได้แก่ เมื่อเป็นเด็กยังไม่มีอาการจิตใจเช่นนี้ มาเริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อย่างเข้าดรุณวัย เริ่มมีสิ่งเป็นที่รักขึ้น ตั้งแต่หนึ่งสิ่งสองสามสิ่ง เป็นต้น

๏ ผูกจิตมากในเรื่องใด ก็เป็นทุกข์มากในเรื่องนั้น

การหัดศึกษาให้รู้จักกระบวนแห่งจิตใจของตนเองนั้น เป็นข้อที่ควรทำ ทั้งในคราวมีสุขและในคราวมีทุกข์

เหตุแห่งสุขและทุกข์ ข้อที่สำคัญก็คือ สิ่งที่เป็นที่รัก ในขณะที่มีสุขจะยกไว้ก่อน จะกล่าวแต่ที่มีทุกข์ ให้รวมใจดูที่ตัว ความทุกข์ที่กำลังสังเวยอยู่ ดูอาการของจิตที่เป็นทุกข์ว่าเป็นอย่างไร ห่อเหี่ยวอย่างไร มีอาการเศร้าหมองอย่างไร ห่อเหี่ยวอย่างไร หมดรสหมดความสำราญอย่างไร ดูความคิดว่าในขณะที่จิตเป็นทุกข์เช่นนี้ จิตมีความคิดอย่างไร คิดถึงอะไร ก็จะรู้ว่ากำลังคิดถึงเรื่องที่ทำให้ทุกข์นั้นแหละ เพราะจิตผูกอยู่กับเรื่องนั้นมาก **ความผูกจิตมีมากในเรื่องใด ก็ดึงจิตให้คิดถึงเรื่องนั้นมาก และเป็นทุกข์มาก ฉะนั้นความทุกข์จึงเป็นผลตามความผูกจิต** (สังโยชน์) ซึ่งคอยดึงจิตให้คิดไปถึงเรื่องที่ผูกไว้ในใจ

อันที่จริงเรื่องที่ผูกใจไว้นี้ มิใช่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นที่รักเท่านั้น ถึงสิ่งที่ไม่เป็นที่รักก็ผูกใจไว้เหมือนกัน จึงเกิดความชอบใจและความไม่ชอบใจ **ถ้าไม่มีความผูกใจไว้เสียเลย ก็จะไม่มีทุกสิ่ง คือที่รักก็ไม่มี ที่ไม่รักก็ไม่มี ตลอดถึงความยินดียินร้ายก็จะไม่มี**

⊙ หยุดคิดเมื่อใด หยุดทุกข์เมื่อนั้น

คำว่า "หยุดคิด" หมายถึง หยุดคิดถึงเรื่องที่ทำให้เป็นทุกข์ ถ้ากล่าวดังนี้แก่ใคร ก็น่าจะได้รับตอบว่า สำหรับหลักการที่ว่านั้นไม่เถียง แต่ทำไม่ได้ คือจะห้ามมิให้คิดไม่ได้ ถ้าแย้งว่าดังนี้ ก็ต้องรับรองว่าห้ามไม่ได้จริง ด้วยเหตุที่ยังมีความผูกจิตอยู่ในเรื่องนั้น

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า ความผูกจิตไว้นี้เอง คอยดึงจิต ให้คิดไปในเรื่องที่ผูกไว้ เป็นดังนี้จนกว่าจะปล่อยความผูกนี้ได้ ถ้าว่าดังนี้ ก็น่าจะถูกประท้วงอีกว่า ปล่อยไม่ได้ เพราะเป็นสิ่งนั้นสิ่งนี้ซึ่งเป็นที่รัก และสามัญชนทั่วไปก็จะต้องมีสิ่งเป็นที่รัก เช่น จะต้องมีพ่อแม่ ลูกหลาน เป็นต้น ที่เป็นที่รัก เมื่อมีขึ้นจิตใจก็จะต้องผูกพัน ที่เรียกว่าความผูกจิต จึงไม่สามารถจะปล่อยไว้

ถ้ามีการประท้วงดังนี้ ก็ตอบชี้แจงได้ว่า รับรองว่าสามารถแน่ ถ้าลองปฏิบัติดูตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เพราะความผูกพันแห่งจิตใจนี้เป็นกิเลส เพื่อที่จะชี้ให้เห็นหน้าตาให้ชัดขึ้น

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในธรรมบท แปลความรวมกันว่า **"ความโศก ความกลัว เกิดจากความรัก ความยินดี ความใคร่ (กาม) ความอยาก (ตัณหา) สำหรับผู้ที่พ้นแล้วจากความรัก ความยินดี ความใคร่ (กาม) ความอยาก (ตัณหา) จะไม่มีความโศก ความกลัวจักมีแต่ที่ไหน"**

๏ ความสำนึกตน
และประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตอันสมควร

อันเหตุการณ์ที่บังคับเกิดขึ้นแก่ชีวิต มีอยู่เป็นอันมากที่บังเกิดขึ้นโดยไม่รู้ไม่คิดมาก่อน แต่เมื่อเป็นเหตุการณ์ที่จะต้องเกิด

ก็เกิดขึ้นจนได้ ถ้าหากใครมองดูเหตุการณ์ต่างๆเหล่านั้นอย่างของเล่นๆ ไม่จริงจัง ก็ไม่เกิดทุกข์เดือดร้อน หรือจะเกิดบ้างก็เกิดอย่างเล่นๆ ถ้าจะหนีเหตุการณ์เสียบ้าง ก็เหมือนอย่างหนีไปเที่ยวเล่นหรือไปพักผ่อนเสียครั้งคราวหนึ่ง

คนเรานั้น เมื่อเห็นว่าที่ใดมีทุกข์ ก็จะต้องหนีไปให้พ้นจากคนหรือเหตุการณ์ที่ก่อทุกข์ให้เกิดขึ้น ฉะนั้นถ้าแต่ละคนได้ระลึกถึงข้อนี้ ก็ควรจะไม่ประพฤติหรือกระทำการก่อทุกข์ให้แก่กัน ทั้งนี้ด้วยมีความสำนึกตนและประพฤติตนให้อยู่ในขอบเขตที่สมควร

เรื่องว่า**อะไรสมควรอะไรไม่สมควรนั้น ถ้าคนเรามีสติรู้จักตนตามเป็นจริง ไม่หลงตน ไม่ลำเอียงแล้ว ก็จะรู้ได้โดยไม่ยาก** บางทีหลอกคนอื่นได้ แต่หลอกตนเองหาได้ไม่ เช่น คนที่รู้อยู่ว่าตนเองเป็นอย่างไร แต่เที่ยวพูดโอ้อวดคนอื่นว่าวิเศษต่างๆ บางทีหลอกตนเองให้หลงไปสนิท แต่หลอกคนอื่นไม่ได้ เช่นคนที่หลอกหาได้มีความวิเศษอันใดไม่ แต่เข้าใจตนเองว่าวิเศษ แล้วแสดงตนเช่นนั้น ส่วนคนอื่นเขารู้ว่าเป็นอย่างไรจึงหัวเราะเอา หากได้มองดูความเป็นไปต่างๆกันของคนในทางที่น่าหัวเราะดังนี้ ก็น่าจะมีทุกข์น้อยลง

การมองดูคนอื่นนั้น สู้มองดูตนเองไม่ได้ เพราะตนเองต้องรับผิดชอบต่อตนเองโดยตรง ส่วนคนอื่นเขาก็ต้องรับผิดชอบต่อตัวเขาเอง เรื่องความรับผิดชอบนี้ บางทีก็นึกไปไม่ออกว่าได้ทำอะไรไว้ จึงต้องรับผิดรับชอบเช่นนี้

๑ ผู้ชนะด้วยความดี แก้ปัญหาด้วยสติปัญญา

ผู้เป็นศิษย์ของพระพุทธเจ้า ย่อมใช้ศรัทธา ความเชื่อในกรรมและผลของกรรม ทำกรรมที่ผิดไว้ก็ต้องรับผิดต่างๆ ทำกรรมที่ชอบไว้ก็ต้องรับชอบต่างๆ จะเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งหาได้ไม่

เมื่อยอมรับกรรมเสียได้ดังนี้ ก็จะมีใจกล้าหาญ เป็นอะไรเป็นกัน ไม่กลัวต่อเหตุการณ์ต่างๆ และเมื่อเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นจะแก้อย่างไร **ศิษย์ของพระพุทธเจ้าย่อมแก้ด้วยสติและปัญญาเพื่อให้เป็นผู้ชนะด้วยความดี**

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า "**พึงชนะคนตระหนี่หรือความตระหนี่ด้วยการให้**" นี้เป็นวิธีเอาชนะวิธีหนึ่ง

ใครเป็นคนมีความตระหนี่และความโลภ ก็คือตัวเราเองหรือคนอื่นก็ได้ ถ้าเป็นตัวเราเองก็จะต้องเอาชนะด้วยการให้ พยายามให้ตัวเราเองเป็นผู้ให้

ถ้าเป็นคนอื่นก็อาจเอาชนะเขาด้วยการให้ได้เหมือนกัน เช่นให้สิ่งที่เขาต้องการ...เขาก็พอใจแล้ว ให้สิ่งที่เราต้องการ บางทีก็ซื้อเขาได้ด้วยการให้ทรัพย์

ผู้ที่มีจิตใจสูงบางคนสละให้ยิ่งกว่าเขาขอ เป็นทานอย่างสูงที่ทำให้เป็นที่พิศวงแก่คนอื่นๆ ว่าทำไมจึงให้ได้

๑ ธรรมแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

คนย่อมปฏิบัติตามระดับของจิตใจ ไม่สามารถจะทำให้ต่ำกว่าระดับของตนได้ แต่คนดีนั้นพระย่อมรักษา ดังภาษิตที่ว่า **"ธรรมแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม"**

ศิษย์ของพระพุทธเจ้าย่อมมีศรัทธาอยู่มั่นคงดังนี้ และย่อมปฏิบัติตนเป็นผู้หลีกออกอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้หลีกออกทางใจ จึงไม่เป็นทุกข์

๑ ระดับแห่งกรรมเก่าและกรรมใหม่

เรื่องของกรรมที่หมายถึงกรรมเก่า เป็นแรงดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง **กรรมเก่าที่ทำไว้ไม่ดีย่อมเป็นแรงดันให้พบผลที่ไม่ดี กรรมที่ทำไว้ดีเป็นแรงดันให้พบผลที่ดี**

แต่ยังมีแรงดันอีกอย่างหนึ่งที่ส่งเสริมหรือต้านทาน คือกรรมใหม่ที่ทำในปัจจุบัน **ถ้ากรรมปัจจุบันไม่ดี เป็นแรงดันโต้แรงดันของกรรมดีเก่า ส่งเสริมแรงดันของกรรมเก่าที่ไม่ดีด้วยกัน ถ้ากรรมปัจจุบันดีก็เป็นแรงดันของกรรมเก่าที่ดีด้วยกัน**

ความที่จะโต้กันหรือส่งเสริมกันได้เพียงไรนั้น ขึ้นอยู่แก่ระดับของกำลังที่แรง หรืออ่อนกว่ากันเพียงไร

๑ เรื่องบุญ-บาป เห็นกันได้ในชีวิตนี้

คติทางพระพุทธศาสนาแสดงว่า **"บาปกรรมที่บุคคลใดทำไว้แล้ว บุคคลนั้นย่อมละได้ด้วยกุศล"**

ฉะนั้นผู้ที่มีศรัทธาในกรรม หรือในบุญบาป จึงทำการที่ดีอยู่เสมอ และมีจิตใจเด็ดเดี่ยว กล้าหาญ เพราะได้เห็นแล้วว่า บุญช่วยได้จริงและช่วยได้ทันเวลา ผลที่เกิดขึ้นในระยะเวลาต่างๆกันเป็นเครื่องพิสูจน์ความจริงเรื่องบุญบาปซึ่งจะเห็นกันได้ในชีวิตนี้

๑ พรที่ทุกคนปรารถนาเกิดจากการทำบุญ

ชีวิตของทุกๆคนที่ผ่านพ้นไปรอบปีหนึ่งๆ นับว่าเป็นลาภอย่างยิ่ง ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาจึงถือเป็นปรารภเหตุทำบุญเพื่อความเจริญอายุ พร้อมทั้งวรรณ สุข พล ยิ่งขึ้น

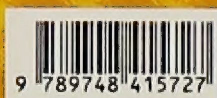
ความเจริญอายุ วรรณ สุข พล เป็นพรที่ทุกๆคนปรารถนา แต่พรเหล่านี้หาได้เกิดขึ้นด้วยลำพังความปรารถนาเท่านั้นไม่ ย่อมเกิดขึ้นจากการทำบุญ ฉะนั้นคนไทยเราส่วนมากจึงยินดีในการทำบุญ และยินดีได้รับพรอนุโมทนาจากพระสงฆ์ หรือผู้ใหญ่ ยินดีรับประพรหมน้ำพระพุทธมนต์ในที่สุดแห่งการทำบุญ ถือว่าเป็นสิริมงคล

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า "**ผู้ได้ทำบุญไว้บันเทิงเบิกบาน เพราะเห็นความบริสุทธิ์แห่งกรรมของตน ผู้ที่ได้ทำบาปไว้อับเศร้า เพราะเห็นความเศร้าหมองแห่งกรรมของตน**"

อันกรรมที่บริสุทธิ์เกิดจากจิตใจที่บริสุทธิ์ เพราะสงบความโลภ โกรธ หลง ประกอบด้วยธรรม มีเมตตา กรุณา เป็นต้น จะเห็นได้จากจิตใจของผู้ที่ทำการบริจาคในการบุญต่างๆ ของผู้ที่รักษาศีล และอบรมจิตใจกับปัญญา

ผู้ที่มีจิตใจ กรรม และความสุขที่บริสุทธิ์ดังนี้ ชื่อว่าผู้มีบุญอันได้ทำแล้วในปัจจุบัน เป็นผู้ที่มีความมั่นคงในตนเอง อย่างที่ใครๆ หรืออะไรจะทำลายมิได้

ธรรมสภา

9 789748 415727